

บทที่ 4 ผลการศึกษา

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์จะแบ่งผลการศึกษาเป็น 2 ส่วน ได้ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ผลการวิเคราะห์หามูลค่าเชิงเศรษฐกิจของผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยวเป็นตัวเงิน (Monetary value)

2.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดมูลค่าเชิงเศรษฐกิจของผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยว

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาในส่วนนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะทำการสำรวจลักษณะของประชากร เศรษฐกิจ และสังคม การรับรู้ข่าวสาร และความตระหนักเรื่องผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยว ซึ่งได้จากการสอบถามตัวแทนครัวเรือน จำนวน 343 ตัวอย่าง และตัวแทนคณะกรรมการบริหารส่วนตำบลและผู้นำสำคัญในชุมชนจำนวน 40 ตัวอย่าง โดยผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่เป็นตัวแทนครัวเรือนจะกระจายเก็บตัวอย่างตามหมู่บ้านต่าง ๆ ภายใต้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ดังแสดงตาราง 4.1

ตาราง 4.1 การกระจายของการเก็บตัวอย่างตัวแทนครัวเรือนภายใต้การปกครองของ อบต.

แม่ฟ้าหลวง อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย

หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนตัวอย่าง (ราย)	ร้อยละ
1	บ้านห้วยน้ำซุ่น	111	32.4
2	บ้านห้วยไร่สามัคคี	40	11.7
3	บ้านอีถ้อป่าคา	7	2.0
4	บ้านสีหัง	5	1.5
5	บ้านชาแห่งพัฒนา	18	5.2
6	บ้านมุเซอปากกล้วย	5	1.5
7	บ้านอีถ้อปากกล้วย	17	5.2

ตาราง 4.1 (ต่อ) การกระจายของการเก็บตัวอย่างตัวแทนครัวเรือนภายใต้การปกครองของ อบต.

แม่ฟ้าหลวง อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย

หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนตัวอย่าง (ราย)	ร้อยละ
8	บ้านลาบา	12	3.5
9	บ้านลิเซ	10	2.9
10	บ้านจะลอ	15	4.4
11	บ้านสามัคคีเก่า	35	10.2
12	บ้านป่าซางนางเงิน	19	5.5
13	บ้านสามัคคีใหม่	13	3.8
14	บ้านสวนป่า	11	3.2
15	บ้านปางพระราชทาน	12	3.5
16	บ้านป่ายางมุเซอ	12	3.5
	รวม	343	100

ที่มา: จากการสำรวจ

เมื่อทำการเก็บตัวอย่าง 343 ตัวอย่าง แล้วนำไปวิเคราะห์ทางสถิติจะได้ตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) ทำให้สามารถสรุปประเด็นทางด้านสังคมได้ดังนี้

4.1.1 ลักษณะโดยทั่วไปทางเศรษฐกิจ สังคม ของตัวแทนครัวเรือน

4.1.2 การรับรู้ข่าวสาร และความตระหนักเรื่องผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยวของตัวแทนครัวเรือน

4.1.1 ลักษณะโดยทั่วไปทางเศรษฐกิจ สังคม ของตัวแทนครัวเรือน

การศึกษาครั้งนี้ ในส่วนของตัวแทนครัวเรือนได้เลือกทำการสัมภาษณ์บุคคลที่มีสถานะเป็นหัวหน้าครัวเรือน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวจึงเป็นเพศชายทั้งหมด จากการสำรวจพบว่าผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จะอยู่ในช่วงอายุ 31 – 40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.8 และอายุน้อยกว่า 20 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.6 การที่กลุ่มผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 31 – 40 ปี น่าจะเป็นเพราะช่วงอายุดังกล่าวเป็นช่วงอายุที่มีความรับผิดชอบในการดูแลครอบครัวมาก โดยผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ร้อยละ 90.1 มีสถานภาพสมรส และมีอาชีพเป็นเกษตรกรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.1 ทั้งนี้การที่ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นเกษตรกรน่าจะเป็นเพราะสภาพภูมิประเทศ และภูมิอากาศในพื้นที่เอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่นิยมปลูกชา กาแฟ ไม้ดอกไม้ประดับ ทำไร่ ทำสวน และเลี้ยงสัตว์ รองลงมา

อาชีพรับจ้างโครงการพัฒนาโดยตุง ค่าขาย ราชการ และเป็นพนักงานบริษัทเอกชนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.6 ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ร้อยละ 40.2 จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา

สำหรับระดับรายได้ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์และระดับรายได้ของทั้งครัวเรือนมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนตัวอย่างทั้งหมดมีรายได้ต่ำกว่า 30,000 บาทต่อคนต่อปี และต่ำกว่า 60,000 บาทต่อครัวเรือนต่อปี ตามลำดับ จากผลของระดับรายได้ที่ค่อนข้างต่ำดังกล่าวสอดคล้องกับภาวะหนี้สินและเงินออม โดยผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ร้อยละ 55.4 มีภาวะหนี้สิน ซึ่งเป็นภาวะหนี้สินที่เกิดจากการลงทุนประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.7 ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่มีภาวะหนี้สิน รองลงมาคือภาวะหนี้สินที่เกิดจากการศึกษาของบุตร คิดเป็นร้อยละ 18.9 ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่มีภาวะหนี้สิน และผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 78.7 ไม่มีเงินออมไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน

ในส่วนของระยะห่างจากสถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับที่ตั้งครัวเรือน ครัวเรือนส่วนใหญ่อยู่ห่างจากสถานที่ท่องเที่ยวในช่วงระหว่าง 6 – 10 กิโลเมตร มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.4 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.55 กิโลเมตร ครัวเรือนส่วนใหญ่ในชุมชนประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 4 – 6 คน คิดเป็นร้อยละ 60.1 โดยเฉลี่ยครัวเรือนในชุมชนมีสมาชิกประมาณ 5 คน โดยเป็นเพศชายและเพศหญิงประมาณ 3 คน และ 2 คนต่อครัวเรือน ตามลำดับ โดยสมาชิกในครัวเรือนส่วนใหญ่ร้อยละ 48.7 อยู่ในวัยแรงงาน รองลงมา คือวัยเด็ก และวัยชรา คิดเป็นร้อยละ 34.1 และ 17.33 ตามลำดับ

จากการสำรวจการเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์กรของครัวเรือน พบว่าครัวเรือนตัวอย่างเกือบทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 97.1 เป็นสมาชิกองค์กร โดยเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.3 ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่ครัวเรือนเป็นสมาชิกขององค์กร รองลงมาคือกลุ่มอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 90.1 ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่ครัวเรือนเป็นสมาชิกขององค์กร โดยเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพปลูกกาแฟมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.4 ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่ครัวเรือนเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพ (ตาราง 4.2 และ 4.3)

ตาราง 4.2 ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของตัวแทนครัวเรือน

ลักษณะข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	343	100.0
หญิง	0	0.0
2. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	2	0.6
21 - 30 ปี	70	20.4
31 - 40 ปี	106	30.8
41 - 50 ปี	97	28.1
51 - 60 ปี	39	11.5
61 - 70 ปี	25	7.4
71 ปีขึ้นไป	4	1.2
อายุเฉลี่ย = 41.38 ปี		
3. สถานภาพ		
โสด	3	0.9
สมรส	309	90.1
ม่าย	14	4.1
หย่า/แยกกันอยู่	17	5.0
4. อาชีพ		
ข้าราชการ/ลูกจ้างราชการ/รัฐวิสาหกิจ	7	2.0
ค้าขาย/ทำงานส่วนตัว	11	3.2
พนักงานบริษัทเอกชน	2	0.6
เกษตรกร	244	71.1
รับจ้าง	79	23.0
5. การศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	101	29.4
(1 - 6 ปี) ประถมศึกษา	138	40.2
(7 - 9 ปี) มัธยมศึกษาตอนต้น	52	15.2
(10 - 12 ปี) มัธยมศึกษาตอนปลายหรือปวช.	43	12.5
(13 - 14 ปี) อนุปริญญาหรือปวส.	6	1.7
(15 - 16 ปี)ปริญญาตรี	3	0.9

ตาราง 4.2 (ต่อ) ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของตัวแทนครัวเรือน

ลักษณะข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. รายได้ต่อคนต่อปี		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	10	2.9
10,001 – 20,000 บาท	52	15.2
20,001 – 30,000 บาท	101	29.5
30,001 – 40,000 บาท	73	21.4
40,001 – 50,000 บาท	46	13.5
50,001 – 60,000 บาท	30	8.8
60,001 – 70,000 บาท	7	2.1
70,001 – 80,000 บาท	15	4.4
80,001 – 90,000 บาท	1	0.3
90,001 – 100,000 บาท	4	1.2
มากกว่า 100,000 บาท	4	1.2
รายได้เฉลี่ย = 36,447.81 บาทต่อคนต่อปี		
7. รายได้ต่อครัวเรือนต่อปี		
ต่ำกว่า 20,000 บาท	9	2.7
20,001 – 40,000 บาท	61	17.8
40,001 – 60,000 บาท	115	33.6
60,001 – 80,000 บาท	40	11.7
80,001 – 100,000 บาท	53	15.5
100,001 – 120,000 บาท	33	9.7
120,001 – 140,000 บาท	3	0.9
140,001 – 160,000 บาท	7	2.1
160,001 – 180,000 บาท	6	1.8
180,001 – 200,000 บาท	7	2.1
มากกว่า 200,000 บาท	9	2.7
รายได้เฉลี่ย = 76,161.81 บาทต่อครัวเรือนต่อปี		
8. ภาวะหนี้สิน		
ไม่มีหนี้สิน	153	44.6
มีหนี้สิน	190	55.4

ตาราง 4.2 (ต่อ) ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของตัวแทนครัวเรือน

ลักษณะข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
9. กิจกรรมที่ก่อให้เกิดภาวะหนี้สิน		
การลงทุนประกอบอาชีพเกษตร	98	51.7
การลงทุนประกอบอาชีพอื่นๆ	9	4.7
การศึกษาของตนเองหรือบุตร	36	18.9
การซื้อ/เช่าซื้อ/ผ่อนส่งทรัพย์สิน หรือสังหาริมทรัพย์	20	10.5
การใช้จ่ายในบ้าน (อาหาร/เครื่องนุ่งห่ม/การรักษาพยาบาล)	25	13.2
การใช้จ่ายเกี่ยวกับศาสนา/กิจกรรมทางอื่นๆ	2	1.0
10. ภาวะการออม		
ไม่มีเงินออม	270	78.7
มีเงินออม	73	21.3
11. ระยะห่างจากสถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับที่ตั้งครัวเรือน		
1 - 5 กิโลเมตร	74	21.6
6 - 10 กิโลเมตร	190	55.4
11 - 15 กิโลเมตร	25	7.3
16 - 20 กิโลเมตร	54	15.7
ระยะห่างจากสถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับที่ตั้งครัวเรือนเฉลี่ย = 8.55 กิโลเมตร		
12. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน		
1 - 3 คน	52	15.2
4 - 6 คน	206	60.1
7 - 9 คน	67	19.8
10 - 12 คน	17	5.0
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย = 5.31 คนต่อครัวเรือน		
13. การเป็นสมาชิกองค์กร		
ไม่เป็น	10	2.9
เป็น	333	97.1
กลุ่มอาชีพ	309	90.1
กลุ่มแม่บ้าน	320	96.1

ที่มา: จากการสำรวจ

ตาราง 4.3 การเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพของครัวเรือน

กลุ่มอาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มเลี้ยงปลาตาก	20	5.8
กลุ่มเพาะเห็ดหอม	61	17.8
กลุ่มชา	80	23.3
กลุ่มส่งเสริมอาชีพชายของที่ระลึก	53	15.5
กลุ่มปลูกข้าวโพดอ่อน	57	16.6
กลุ่มหัตถกรรม	42	12.2
กลุ่มเลี้ยงหมูเพื่อการบริโภคและจำหน่าย	33	9.6
กลุ่มเพาะเลี้ยงผึ้งป่า	5	1.5
กลุ่มเลี้ยงหมูพันธุ์พื้นเมือง	21	6.1
กลุ่มปลูกข้าวไร่	7	2.0
กลุ่มเลี้ยงไก่เพื่อการบริโภคและจำหน่าย	20	5.8
กลุ่มปลูกไม้ตัดใบเพื่อจำหน่าย	11	3.2
กลุ่มสหกรณ์ร้านค้า	18	5.2
กลุ่มกาแฟอาราบิก้า	101	29.4
กลุ่มคอยน้ำซบ (สมุนไพรร)	15	4.4

ที่มา: จากการสำรวจ

สำหรับตัวแทนคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้นำสำคัญในชุมชนได้ทำการสัมภาษณ์ 40 ตัวอย่าง ประกอบไปด้วยตัวแทนคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 6 ตัวอย่าง ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนผู้นำสำคัญในชุมชน ซึ่งเป็นบุคคลที่มีบทบาทเป็นผู้นำในด้านต่าง ๆ ได้แก่ อาจารย์ประจำโรงเรียน ผู้นำพระสงฆ์ประจำวัดในชุมชน และผู้นำกลุ่มอาชีพ จำนวน 34 ตัวอย่าง ดังแสดงตาราง 4.4

ตาราง 4.4 การเก็บตัวอย่างตัวแทนคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้นำ
สำคัญในชุมชน

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	1	2.5
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	4	10.0
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	1	2.5
ครู/อาจารย์	7	17.5
พระสงฆ์	2	5.0
ผู้นำกลุ่มอาชีพ	25	62.5
รวม	40	100

ที่มา: จากการสำรวจ

จากการสัมภาษณ์ถึงข้อมูลต่าง ๆ ของตัวแทนคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้นำสำคัญในชุมชนพบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เป็นเพศชายมากกว่าหญิง โดยผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จะอยู่ในช่วงอายุ 31 - 40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45 ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ทั้งหมด และช่วงอายุ 51 -60 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.5 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 40.65 ปี ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 77.5 มีสถานภาพสมรส และมีอาชีพเป็นเกษตรกรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.5 ทั้งนี้เนื่องจากผู้ตอบแบบสัมภาษณ์มากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นผู้นำกลุ่มอาชีพ ซึ่งกลุ่มอาชีพในพื้นที่วิจัยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาคืออาชีพเป็นข้าราชการ ค้าขาย และพระสงฆ์ น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 5.0 เมื่อพิจารณาถึงอายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบันอยู่ระหว่าง 3 - 4 ปี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.98 ปี ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 32.5 ส่วนระยะห่างระหว่างสถานที่ท่องเที่ยวที่ตั้งครัวเรือนของตัวแทนคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้นำสำคัญในชุมชนอยู่ระหว่าง 6 - 10 กิโลเมตร มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.0 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.53 กิโลเมตร (ตาราง 4.5)

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ศ/น
338, 4791
๑/172 ก

c. 6

เลขหมู่.....
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ตาราง 4.5 ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของตัวแทนคณะกรรมการบริหารส่วน
ตำบลและผู้นำสำคัญในชุมชน

ลักษณะข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	33	82.5
หญิง	7	17.5
2. อายุ		
21 - 30 ปี	4	10.0
31 - 40 ปี	18	45.0
41 - 50 ปี	15	37.5
51 - 60 ปี	3	7.5
อายุเฉลี่ย = 40.65 ปี		
3. สถานภาพ		
โสด	8	20.0
สมรส	31	77.5
หย่า/แยกกันอยู่	1	2.5
4. อาชีพ		
ข้าราชการ/ลูกจ้างราชการ/รัฐวิสาหกิจ	14	35.0
ค้าขาย/ทำงานส่วนตัว	5	12.5
เกษตรกร	19	47.5
พระสงฆ์	2	5.0
5. อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน		
1 - 2 ปี	6	15.0
3 - 4 ปี	16	40.0
5 - 6 ปี	7	17.5
มากกว่า 6 ปี	11	27.5
อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบันเฉลี่ย = 6.98 ปี		

ตาราง 4.5 (ต่อ) ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของตัวแทนคณะกรรมการบริหารส่วน
ตำบลและผู้นำสำคัญในชุมชน

ลักษณะข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. การศึกษา		
(1 – 6 ปี) ประถมศึกษา	5	12.5
(7 – 9 ปี) มัธยมศึกษาตอนต้น	6	15.0
(10 – 12 ปี) มัธยมศึกษาตอนปลายหรือปวช.	6	15.0
(13 – 14 ปี) อนุปริญญาหรือปวส.	8	20.0
(15 – 16 ปี) ปริญญาตรี	13	32.5
นักธรรมเอก	2	5.0
7. ระยะห่างจากสถานที่ท่องเที่ยวที่ติดครัวเรือน		
1 – 5 กิโลเมตร	15	37.5
6 – 10 กิโลเมตร	16	40.0
11 – 15 กิโลเมตร	4	10.0
16 – 20 กิโลเมตร	5	12.5
ระยะห่างจากสถานที่ท่องเที่ยวที่ติดครัวเรือนเฉลี่ย = 7.53 กิโลเมตร		

ที่มา: จากการสำรวจ

4.1.2 การรับรู้ข่าวสาร และความตระหนักเรื่องผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยวของตัวแทนครัวเรือน

จากการสำรวจผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ซึ่งเป็นตัวแทนครัวเรือน 343 ราย พบว่าผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ทั้งหมดเคยได้ยินข่าวสารเรื่องผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยว ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะผู้ตอบแบบสัมภาษณ์มีความตระหนักถึงผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่อาจจะเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของตน ซึ่งอาจจะมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตและรายได้ของตนในอนาคต โดยผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ถึงร้อยละ 66.5 รับทราบข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมา คือ ได้รับข่าวสารจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล คิดเป็นร้อยละ 16.0 (ตาราง 4.6) จากการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยวและการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา พบว่าผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ให้ความสำคัญในระดับมากในประเด็นที่เกี่ยวกับการมีจิตสำนึกของสมาชิกในชุมชน การร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังมิให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม และการนำบัดฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม โดยคิดเป็นร้อยละ 100 ในขณะที่ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ร้อยละ 77.3 ให้ความสำคัญว่าควรแก้ไขปัญหา

สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นที่สาเหตุ และร้อยละ 76.4 เห็นว่าสมาชิกของชุมชนควรได้รับการเรียนรู้ในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ร้อยละ 79.6 เคยให้คำแนะนำและให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมแก่สมาชิกในครัวเรือน ในส่วนของความร่วมมือและความเต็มใจที่จะช่วยกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมนั้น พบว่าผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ร้อยละ 100 ได้ให้ความช่วยเหลือและมีความเต็มใจที่จะช่วยแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น โดยร้อยละ 97.37 มีความเต็มใจที่จะช่วยแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมแม้จะไม่ได้ผลตอบแทนในรูปของเงิน แต่เมื่อสอบถามถึงความเต็มใจที่จะเสียสละทุนทรัพย์เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา พบว่ามีร้อยละ 15.7 เท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เห็นว่าการเสียสละเงินทุนในส่วนนี้เป็นเพียงการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุเท่านั้น (ตาราง 4.7)

ตาราง 4.6 ข้อมูลทางด้านการรับรู้ข่าวสารเรื่องผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยว

ลักษณะข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การรับรู้ข่าวสารเรื่องผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยว		
ไม่เคยได้ยิน	0	0
เคยได้ยิน	343	100
2. รับรู้ข่าวสารเรื่องผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยวจากแหล่ง		
สมาชิกสภาอบต.	55	16.0
ผู้นำชุมชน	31	9.0
เพื่อนบ้าน	10	2.9
บุคคลในครอบครัว	19	5.5
โทรทัศน์	228	66.5

ที่มา: จากการสำรวจ

ตาราง 4.7 ความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมเรื่องผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยว

ความคิดเห็น	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย/ไม่กระทบ/ไม่เห็นด้วย/ไม่เต็มใจ	รวม
1. ท่านเห็นควรว่าสมาชิกของชุมชนควรมีจิตสำนึกในปัญหาสิ่งแวดล้อมมากเพียงใด	343 (100.0)	0 (00.0)	0 (00.0)	0 (00.0)	343 (100)
2. ท่านเห็นว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในชุมชนของท่าน สมาชิกของชุมชนต้องร่วมมือกันในการแก้ไขมากน้อยเพียงใด	343 (100.0)	0 (00.0)	0 (00.0)	0 (00.0)	343 (100)
3. ท่านเห็นควรว่าการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมต้องแก้ที่สาเหตุมากน้อยเพียงใด	265 (77.3)	78 (22.7)	0 (00.0)	0 (00.0)	343 (100)
4. ท่านคิดว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน สมาชิกของชุมชนต้องได้รับการเรียนรู้ในการแก้ไขปัญหามากน้อยเพียงใด	262 (76.4)	81 (23.6)	0 (00.0)	0 (00.0)	343 (100)
5. ท่านได้ให้คำแนะนำแก่สมาชิกในครัวเรือนและชุมชนให้มีความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมมากน้อยเพียงใด	273 (79.6)	70 (20.4)	0 (00.0)	0 (00.0)	343 (100)
6. ท่านเต็มใจที่จะช่วยกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนของท่านมากน้อยเพียงใด	343 (100.0)	0 (00.0)	0 (00.0)	0 (00.0)	343 (100)
7. ท่านได้ให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชนมากน้อยเพียงใด	343 (100.0)	0 (00.0)	0 (00.0)	0 (00.0)	343 (100)
8. ท่านเห็นควรว่าสมาชิกของชุมชนควรมีส่วนในการเฝ้าระวังมิให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมมากน้อยเพียงใด	343 (100.0)	0 (00.0)	0 (00.0)	0 (00.0)	343 (100)

ตาราง 4.7 (ต่อ) ความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมเรื่องผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยว

ความคิดเห็น	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย/ไม่กระทบ/ ไม่เห็นด้วย/ไม่เต็มใจ	รวม
9. ท่านเห็นควรว่าสมาชิกในชุมชนควรมีส่วนในการบำบัดฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม มากนักน้อยเพียงใด	343 (100.0)	0 (00.0)	0 (00.0)	0 (00.0)	343 (100)
10. ท่านมีความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมแม้ไม่ได้รับเงินตอบแทน มากนักน้อยเพียงใด	335 (97.7)	8 (2.3)	0 (00.0)	0 (00.0)	343 (100)
11. ท่านมีความเต็มใจในการเสียสละทุนทรัพย์ที่จะนำไปใช้ในกิจกรรม ด้านสิ่งแวดล้อมมากนักน้อยเพียงใด	54 (15.7)	289 (84.3)	0 (00.0)	0 (00.0)	343 (100)

ที่มา: จากการสำรวจ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 ผลการวิเคราะห์มูลค่าเชิงเศรษฐกิจของผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยวเป็นตัวเงิน (Monetary value)

การศึกษาในส่วนนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะทำการสำรวจมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชย เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรมลงเนื่องจากการท่องเที่ยว โดยสอบถามจากตัวแทนครัวเรือนจำนวน 343 ตัวอย่าง และตัวแทนคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้นำสำคัญในชุมชนจำนวน 40 ตัวอย่าง

จากการสอบถามตัวแทนครัวเรือน ตัวแทนคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้นำสำคัญในชุมชน พบว่าผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ทั้งหมดเห็นควรว่าการชดเชยต่อชุมชนมีความจำเป็น หากคุณภาพสิ่งแวดล้อมลดลงอันเนื่องมาจากการท่องเที่ยว โดยผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ทั้งตัวแทนครัวเรือนและตัวแทนคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้นำสำคัญในชุมชน มีความคิดเห็นสอดคล้องกันในหลักการชดเชยความเสียหาย ว่าควรเป็นไปตามความเห็นและข้อตกลงของสมาชิกในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 83.1 และ 77.5 ตามลำดับ (ตาราง 4.8 และ 4.9) การศึกษาครั้งนี้ มูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยที่ทำการศึกษาจะเป็นมูลค่ารวมตลอดอายุโครงการ 10 ปี

จากการสัมภาษณ์ตัวแทนครัวเรือน พบว่ามูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1 – 1,000,000 บาทต่อครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 77.1 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1,223,177.8 บาทต่อครัวเรือน ซึ่งเกณฑ์ที่ตัวแทนครัวเรือนเลือกใช้ในการประเมินมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยมากที่สุด คือการสูญเสียรายได้จากการประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 49.6 ทั้งนี้เนื่องจากผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ซึ่งเป็นตัวแทนครัวเรือนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้ให้ความเห็นว่าการสูญเสียรายได้จากการประกอบอาชีพนั้นจะเกิดขึ้นเนื่องจากการสูญเสียผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งเป็นรายได้หลักของครัวเรือน รองลงมา คือระยะเวลาที่ยังคงต้องอาศัยอยู่ในพื้นที่ และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 23.6 และ 16.6 ตามลำดับ (ตาราง 4.8)

ในขณะที่มูลค่าการชดเชยส่วนใหญ่ของตัวแทนคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้นำสำคัญในชุมชนอยู่ระหว่าง 300,000,001 – 500,000,000 บาทต่อชุมชน คิดเป็นร้อยละ 32.5 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 647,500,000 บาทต่อคน (ทั้งชุมชน) ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยของตัวแทนคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้นำสำคัญในชุมชนมากที่สุด คือความตกต่ำของกิจกรรมทางเศรษฐกิจหลังจากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมา คือรายจ่ายที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นของทั้งชุมชนเมื่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง และจำนวนพื้นที่

ของชุมชนที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบ คิดเป็นร้อยละ 15.0 และ 12.5 ตามลำดับ โดยมากกว่าครึ่งหนึ่งของตัวแทนคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้นำสำคัญในชุมชนให้ความเห็นว่าการจัดการกับค่าชดเชยที่ประเมินนั้นควรนำไปจัดตั้งกองทุนส่งเสริมอาชีพในชุมชนเพื่อเป็นการสร้างงานและสร้างรายได้แก่ชุมชน (ตาราง 4.9)

ตาราง 4.8 ข้อมูลด้านความเต็มใจยอมรับการชดเชยเมื่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงเนื่องจากการท่องเที่ยวของตัวแทนครัวเรือน

ลักษณะข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ความจำเป็นของการชดเชยต่อชุมชน		
จำเป็น	343	100.0
ไม่จำเป็น	0	0.0
2. หลักการชดเชย		
ตามความเห็นของคณะกรรมการสภา อบต.	15	4.4
ตามความเห็นและข้อตกลงของสมาชิกในชุมชน	285	83.1
ตามความเห็นของผู้นำชาวบ้านในชุมชน	43	12.5
3. มูลค่าการชดเชยที่ถูกประเมินต่อครัวเรือน		
1 – 1,000,000 บาท	264	77.1
1,000,001 – 2,000,000 บาท	49	14.4
2,000,001 – 3,000,000 บาท	12	3.6
3,000,001 – 4,000,000 บาท	3	0.9
4,000,001 – 5,000,000 บาท	4	1.2
มากกว่า 5,000,000 บาท	11	3.3
มูลค่าการชดเชยเฉลี่ย = 1,223,177.8 บาทต่อครัวเรือน		

ตาราง 4.8 (ต่อ) ข้อมูลด้านความเต็มใจยอมรับการชดเชยเมื่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงเนื่องจากการท่องเที่ยวของตัวแทนครัวเรือน

ลักษณะข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. เกณฑ์ในการประเมินมูลค่าความเต็มใจยอมรับ		
การชดเชย		
ระยะห่างจากสถานที่ท่องเที่ยวที่ติดตั้งครัวเรือน	1	0.3
รายจ่ายที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากการที่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงจากการท่องเที่ยว	3	0.9
ผลกระทบทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในระยะยาว	16	4.7
สูญเสียรายได้หรือผลผลิตทางการเกษตร	161	46.9
สุขภาพจิตที่ต้องสูญเสีย	24	7.0
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	57	16.6
ระยะเวลาที่ยังคงต้องอาศัยอยู่ในพื้นที่	81	23.6

ที่มา: จากการสำรวจ

ตาราง 4.9 ข้อมูลด้านความเต็มใจยอมรับการชดเชยเมื่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงเนื่องจากการท่องเที่ยวของตัวแทนคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้นำสำคัญในชุมชน

ลักษณะข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ความจำเป็นของการชดเชยต่อชุมชน		
จำเป็น	40	100.0
ไม่จำเป็น	0	0.0
2. หลักการชดเชย		
ตามความเห็นของคณะกรรมการสภา อบต.	1	2.5
ตามความเห็นและข้อตกลงของสมาชิกในชุมชน	31	77.5
ตามความเห็นของผู้นำชาวบ้านในชุมชน	8	20.0

ตาราง 4.9 (ต่อ) ข้อมูลด้านความเต็มใจยอมรับการชดเชยเมื่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงเนื่องจากการท่องเที่ยวของตัวแทนคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้นำสำคัญในชุมชน

ลักษณะข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. มูลค่าการชดเชยที่ถูกประเมินต่อชุมชน		
100,000,00 – 300,000,000	10	25.0
300,000,001 – 500,000,000	13	32.5
500,000,001 – 700,000,000	4	10.0
700,000,001 – 900,000,000	6	15.0
900,000,001 – 1,100,000,000	3	7.5
มากกว่า 1,100,000,000 บาท	4	10.0
มูลค่าการชดเชยเฉลี่ย = 647,500,000 บาทต่อชุมชน		
4. เกณฑ์ในการประเมินมูลค่าความเต็มใจยอมรับ		
การชดเชย		
ไม่ทราบ	2	5.0
จำนวนพื้นที่ของชุมชนที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบ	5	12.5
พื้นที่เพาะปลูกหรือทำการเกษตรของชุมชน	3	7.5
รายจ่ายที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากการที่สภาพ	6	15.0
แวดล้อมเสื่อมโทรมลงจากการท่องเที่ยว		
กิจกรรมทางเศรษฐกิจตกต่ำหลังจากทรัพยากร	24	60.0
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงจากการ		
ท่องเที่ยว		
5. การจัดการกับค่าชดเชยที่ประเมิน		
จ่ายให้แต่ละครัวเรือนเป็นสัดส่วนตามระดับความ	12	37.5
รุนแรงของผลกระทบที่ได้รับ		
ตั้งกองทุนส่งเสริมอาชีพในชุมชน	21	52.5
ปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคในชุมชน	7	17.5

ที่มา: จากการสำรวจ

เมื่อทำการวิเคราะห์มูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชย (มูลค่าความเสียหาย) ของชุมชนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานขององค์การบริหารงานส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ต่อการมีคุณภาพสิ่งแวดล้อมลดลงอันเนื่องมาจากการท่องเที่ยว โดยทำการ

สัมภาษณ์จากครัวเรือนตัวอย่างในชุมชนและคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลรวมทั้งผู้นำสำคัญในชุมชน พบว่ามูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยรวมของครัวเรือนตัวอย่างในชุมชนจำนวน 343 ตัวอย่าง มีค่ารวมกันทั้งหมดเท่ากับ 419,550,000 บาท โดยมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยต่ำสุดและมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยสูงสุดของครัวเรือนตัวอย่างเท่ากับ 120,000 บาทต่อครัวเรือน และ 20,000,000 บาทต่อครัวเรือน ตามลำดับ สำหรับมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยเฉลี่ยของครัวเรือนตัวอย่างในชุมชนมีค่าเท่ากับ 1,223,177.8 บาทต่อครัวเรือน ส่วนมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยต่ำสุดและมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยสูงสุดของคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้นำสำคัญในชุมชนจำนวน 40 ตัวอย่าง เท่ากับ 100,000,000 บาทต่อชุมชน และ 3,000,000,000 บาทต่อชุมชน ตามลำดับ โดยมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยเฉลี่ยได้จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้นำสำคัญในชุมชนเท่ากับ 647,500,000 บาท เมื่อพิจารณาผลการศึกษานี้จะเห็นว่ามูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยที่คณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้นำสำคัญในชุมชนประเมินมีค่าสูงกว่ามูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยที่ครัวเรือนประเมิน ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะการประเมินมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยของตัวแทนคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้นำสำคัญในชุมชน เป็นการประเมินมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยแทนประชาชนทั้งหมดในชุมชน ซึ่งมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยที่ประเมินได้จะครอบคลุมไปถึงทรัพย์สินสัมปติสารณะทั้งหมดในชุมชน ในขณะที่ครัวเรือนจะประเมินเฉพาะมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยของครัวเรือนตนเองเท่านั้น (ตาราง 4.10)

ผลการวิเคราะห์ซึ่งมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยของครัวเรือนตัวอย่างจากการประมาณโดยใช้สมการรีเกรสชันมีค่าเท่ากับ 289,056,759 บาท และเมื่อประมาณมูลค่าดังกล่าวทั้งชุมชนซึ่งมีประชากรทั้งสิ้น 2,380 ครัวเรือน พบว่าเท่ากับ 2,005,699,963 บาท (ตาราง 4.10)

ตาราง 4.10 มูลค่าความเต็มใจยอมรับการขาดชีพของชุมชนและคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำสำคัญในชุมชนต่อการมีคุณภาพสิ่งแวดล้อมลดลงอันเนื่องมาจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มตัวอย่าง	WTA ต่ำสุด (บาท)	WTA สูงสุด (บาท)	WTA เฉลี่ย (บาท)	WTA รวม จากการสัมภาษณ์ (บาท)	WTA เฉลี่ยจาก การประมาณการ (บาท)	WTA รวมจากการ ประมาณการ (บาท)	WTA รวมทั้งชุมชน จากการประมาณการ (บาท)
ครัวเรือนตัวอย่าง	120,000 (ต่อครัวเรือน)	20,000,000 (ต่อครัวเรือน)	1,223,177.8 (ต่อครัวเรือน)	419,550,000 (ต่อ 343 ครัวเรือน)	842,731 (ต่อครัวเรือน)	289,056,759 (ต่อ 343 ครัวเรือน)	2,005,699,963 (ต่อ 2,380 ครัวเรือน)
คณะกรรมการ สภาอบต. และผู้มีส่วนสำคัญ ในชุมชน	100,000,000 (ต่อทั้งชุมชน)	3,000,000,000 (ต่อทั้งชุมชน)	647,500,000 (ต่อทั้งชุมชน)	-	-	-	-

ที่มา: จากการสำรวจ

มูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยรวมที่ได้จากการประมาณ วิเคราะห์โดยแทนค่าเฉลี่ยของแต่ละปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยที่ได้ทำการศึกษา ลงในแบบจำลองสมการรีเกรสชันที่วิเคราะห์ และได้ค่าพารามิเตอร์เรียบร้อยแล้ว (สมการในหัวข้อ 4.3) ผลที่ได้จากการแทนค่าจะเป็นมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยเฉลี่ยจากการประมาณการต่อครัวเรือน มีค่าเท่ากับ 842,731 บาทต่อครัวเรือน เมื่อนำค่าดังกล่าวคูณด้วยจำนวน 343 ครัวเรือน จะได้มูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยรวมจากการประมาณการซึ่งมีค่าเท่ากับ 289,056,759 บาท เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยรวมจากการสัมภาษณ์ และการประมาณการ (ดังตาราง 4.10) จะเห็นได้ว่ามีค่าแตกต่างกันพอสมควร โดยมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยรวมจากการสัมภาษณ์สูงกว่ามูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยจากการประมาณการ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะการศึกษามูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยในครั้งนี้ อาจเกิดอคติขึ้นในขณะที่ทำการศึกษา ได้แก่ Strategic bias คือการที่ผู้ถูกสัมภาษณ์คิดว่าคำตอบที่ให้นั้นอาจจะมีอิทธิพลต่อการนำผลของการสัมภาษณ์ไปใช้ อคติที่เกิดจาก Payment vehicle bias คือผู้ถูกสัมภาษณ์อาจมีความอ่อนไหวต่อรูปแบบของการจ่ายซึ่งเกี่ยวกับความพอใจของผู้ตอบ ซึ่งถ้าคิดว่าในที่สุดแล้วจะได้รับการชดเชยเป็นตัวแทนครัวเรือนโดยตรงอาจประเมินมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยสูงเนื่องจากต้องการเงิน และอคติที่เกิดจาก Embedding bias คือผู้ถูกสัมภาษณ์ไม่เห็นความแตกต่างของคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ไม่ได้มูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยที่แท้จริง และเมื่อนำมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยเฉลี่ยที่ได้จากการประมาณการต่อครัวเรือนคูณด้วยจำนวนครัวเรือนทั้งหมดในชุมชน (2,380 ครัวเรือน) จะได้มูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชย (มูลค่าความเสียหาย) รวมจากการประมาณการของทั้งชุมชนมีค่าเท่ากับ 2,005,699,963 บาท

จากการสำรวจผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ซึ่งเป็นตัวแทนครัวเรือน ตัวแทนคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้นำสำคัญในชุมชนถึงความต้องการด้านสาธารณูปโภคเพื่อเป็นการชดเชย หากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงเนื่องจากการท่องเที่ยว พบว่าตัวแทนครัวเรือนส่วนใหญ่ร้อยละ 60.1 ต้องการให้มีการปรับปรุงถนนในหมู่บ้านมากที่สุด การที่ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ซึ่งเป็นตัวแทนครัวเรือนส่วนใหญ่ต้องการในเรื่องดังกล่าว เนื่องจากถนนบางสายในหมู่บ้านเป็นทางดินลูกรังและลาดชัน คับแคบ เวลาฝนตกน้ำกัดเซาะเส้นทางจนทำให้ถนนเสียหาย ไม่สามารถเดินทางสัญจรไปมาได้ ฤดูแล้งถนนจะมีฝุ่นมาก เส้นทางขรุขระ ทำให้การเดินทางไปมาและการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรล่าช้า เกิดความเสียหาย รongลงมา คือต้องการให้มีการปรับปรุงระบบประปาในหมู่บ้าน และปรับปรุงระบบโทรศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 54.8 และ

51.3 ตามลำดับ ในขณะที่ตัวแทนคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้นำสำคัญในชุมชนต้องการให้มีการปรับปรุงระบบประปาในหมู่บ้านมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.5 การที่ตัวแทนคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้นำสำคัญในชุมชนต้องการให้มีการปรับปรุงระบบประปาในหมู่บ้าน ทั้งนี้เนื่องจากในพื้นที่ตำบลแม่ฟ้าหลวง แม้ว่าจะมีแม่น้ำหลักหลายสาย ได้แก่ แม่น้ำคำ แม่น้ำจัน แม่น้ำถอง และลำห้วยหลายสายครอบคลุมเกือบทุกพื้นที่ แต่พื้นที่เพาะปลูกทำการเกษตรและที่ตั้งครัวเรือนบางแห่งอยู่บนที่สูงทางลาดชัน การขาดแคลนระบบชลประทานที่มีประสิทธิภาพจึงไม่สามารถนำน้ำจากแหล่งดังกล่าวมาใช้ได้อย่างเต็มที่ รวมทั้งขาดถังเก็บกักน้ำที่ดี ทำให้ไม่สามารถเก็บน้ำไว้ได้ โดยเฉพาะฤดูแล้ง จึงทำให้น้ำอุปโภคบริโภคมีไม่เพียงพอ รองลงมา คือต้องการให้มีการปรับปรุงถนนในหมู่บ้าน และต้องการที่ทำการไปรษณีย์ คิดเป็นร้อยละ 65.0 และ 60.0 ตามลำดับ (ตาราง 4.11)

เมื่อสอบถามถึงเงื่อนไขอื่นที่ต้องการให้ดำเนินการเพื่อชุมชน พบว่าตัวแทนครัวเรือนส่วนใหญ่ ร้อยละ 40.2 ต้องการให้มีการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมอาชีพ การที่ตัวแทนครัวเรือนส่วนใหญ่ต้องการให้มีการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมอาชีพ ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาอาชีพ พัฒนาฝีมือแรงงาน ทำให้ประชาชนมีงานทำ มีรายได้ และสามารถพึ่งตนเองได้ รองลงมา คือต้องการบัตรประกันสุขภาพฟรี และหน่วยแพทย์/พยาบาลตรวจสุขภาพในชุมชนโดยไม่คิดมูลค่า คิดเป็นร้อยละ 23.6 และ 17.2 ตามลำดับ ส่วนตัวแทนคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้นำสำคัญในชุมชนส่วนใหญ่เห็นสอดคล้องกับตัวแทนครัวเรือนว่าควรจัดตั้งกองทุนส่งเสริมอาชีพ และนอกจากนั้นควรมีการจัดสร้างสถานที่จำหน่ายสินค้าที่ชาวบ้านผลิตออกมาทั้งงานหัตถกรรม ของที่ระลึก และผลผลิตทางการเกษตร โดยคิดเป็นร้อยละ 30.0 เท่ากัน รองลงมา คือต้องการสถานศึกษาเพิ่มขึ้น และหน่วยแพทย์/พยาบาลมาตรวจสุขภาพในชุมชนโดยไม่คิดมูลค่า คิดเป็นร้อยละ 17.5 และ 12.5 ตามลำดับ (ตาราง 4.12)

จากการสัมภาษณ์ถึงรูปแบบการจัดการด้านสาธารณสุขปโภคและเงื่อนไขอื่น พบว่าตัวแทนครัวเรือนส่วนใหญ่ร้อยละ 49.6 ต้องการให้มีการลงทุนครั้งแรกโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการโดยชุมชน และหน่วยงานที่รับผิดชอบจ่ายค่าจัดการตลอดอายุโครงการ แต่ตัวแทนคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้นำสำคัญในชุมชน ส่วนใหญ่ร้อยละ 47.5 กลับเห็นว่ารูปแบบการจัดการด้านสาธารณสุขปโภค และเงื่อนไขอื่นควรจะมีการลงทุนโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบ จัดการร่วมกันระหว่างผู้รับผิดชอบและชุมชน โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบจ่ายค่าจัดการตลอดอายุโครงการ การที่ต้องการให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการกับ

ชุมชน เนื่องจากเหตุผลที่ว่าหากปล่อยให้ชุมชนดูแลกันเอง อาจไม่มีประสิทธิภาพและไม่ประสบความสำเร็จเพราะประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ (ตาราง 4.13)

ตาราง 4.11 ข้อมูลความต้องการด้านสาธารณูปโภคเพื่อเป็นการชดเชยเมื่อทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงเนื่องจากการท่องเที่ยว

ลักษณะข้อมูล	ตัวแทนครัวเรือน		ตัวแทนคณะกรรมการสภา อบต./ผู้นำสำคัญในชุมชน	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การชดเชยด้านสาธารณูปโภค				
ปรับปรุงถนนในหมู่บ้าน	206	60.1	26	65.0
ปรับปรุงระบบประปาในหมู่บ้าน	188	54.8	31	77.5
ปรับปรุงระบบไฟฟ้า	128	37.3	11	27.5
ปรับปรุงระบบโทรศัพท์	176	51.3	21	52.5
จัดตั้งที่ทำการไปรษณีย์	153	44.6	24	60.0

ที่มา: จากการสำรวจ

ตาราง 4.12 ข้อมูลเงื่อนไขอื่นที่ความต้องการให้ดำเนินการเพื่อชุมชน เพื่อเป็นการชดเชยเมื่อ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงเนื่องจากการท่องเที่ยว

ลักษณะข้อมูล	ตัวแทนครัวเรือน		ตัวแทนคณะกรรมการสภา อบต./ผู้นำสำคัญในชุมชน	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เงื่อนไขอื่นที่ความต้องการให้ดำเนินการเพื่อชุมชน				
บัตรประกันสุขภาพฟรี	81	23.6	3	7.5
หน่วยแพทย์/พยาบาลมาตรวจสุขภาพในชุมชนโดยไม่คิดมูลค่า	59	17.2	5	12.5
ตั้งกองทุนส่งเสริมอาชีพ	138	40.2	12	30.0
ปรับปรุงทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรมลง	24	7.0	1	2.5
จัดสร้างสถานที่จำหน่ายสินค้า	23	6.7	12	30.0
ต้องการสถานศึกษาเพิ่มขึ้น	18	5.2	7	17.5

ที่มา: จากการสำรวจ

ตาราง 4.13 ข้อมูลรูปแบบการจัดการด้านสาธารณสุขูปโภคและการจัดการเงื่อนไขอื่น เพื่อเป็นการชดเชยเมื่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงเนื่องจากการท่องเที่ยว

ลักษณะข้อมูล	ตัวแทนครัวเรือน		ตัวแทนคณะกรรมการสภา อบต./ผู้นำสำคัญในชุมชน	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รูปแบบการจัดการ				
เหมาะจ่ายให้กับชุมชนครั้งเดียวตลอดอายุโครงการ	23	6.7	0	00.0
ลงทุนและจัดการอย่างต่อเนื่องโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบ	36	10.5	6	15.0
ลงทุนครั้งแรกโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการโดยชุมชน หน่วยงานที่รับผิดชอบ	170	49.6	15	37.5
จ่ายค่าจัดการตลอดอายุโครงการลงทุนครั้งแรกโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบ	114	33.2	19	47.5
จัดการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบและชุมชน หน่วยงานที่รับผิดชอบจ่ายค่าจัดการตลอดอายุโครงการ				

ที่มา: จากการสำรวจ

4.2.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดมูลค่าเชิงเศรษฐกิจของผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยว

การศึกษาในส่วนนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะทำการศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชย (มูลค่าความเสียหาย) ต่อการมีคุณภาพสิ่งแวดล้อมลดลงอันเนื่องมาจากการท่องเที่ยว โดยทำการประเมินจากตัวแทนครัวเรือน เมื่อได้ทำการทดสอบสมการ Willingness to Accept Function ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square : OLS) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Limdep Version 7.0 พบว่าข้อมูลเกิดปัญหา Heteroskedasticity ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดจากการที่เทอมของความคลาดเคลื่อน (e) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระ (x) ตัวใดตัวหนึ่งหรือหลายตัว ในการวิจัยครั้งนี้จึงใช้วิธี Maximum Likelihood Estimates (MLE) ซึ่งเป็นการประมาณค่าพารามิเตอร์ที่ได้ขจัดปัญหา Heteroskedasticity ทำให้ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้จากการวิเคราะห์มีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือ

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่ารูปแบบสมการที่มีความเหมาะสมที่สุด คือรูปแบบสมการ Cobb-Douglas ซึ่งผลการวิเคราะห์มูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยกับปัจจัยต่างๆ ได้แสดงดังตาราง 4.14

ตาราง 4.14 ผลการประมาณค่าแบบจำลองปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยต่อการมีคุณภาพสิ่งแวดล้อมลดลงอันเนื่องจากการท่องเที่ยว

ตัวแปรตาม: มูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชย						
ตัวแปรอิสระ	OLS		MLE (Unrestricted)		MLE (Restricted)	
	ค่าสัมประสิทธิ์	T-statistic	ค่าสัมประสิทธิ์	T-statistic	ค่าสัมประสิทธิ์	T-statistic
constant	20.0657	3.283*	13.8616	2.718**	7.5424	11.319
อายุ (ปี)	-0.0380	-0.319	-0.0740	-0.705	-	-
การศึกษา (ปี)	0.0123	1.388	0.0162	2.282*	0.0119	1.404*
รายได้ (บาท)	0.4749	5.689**	0.5202	9.119**	0.5038	8.054**
ระยะทาง (กิโลเมตร)	-0.1066	-2.100*	-0.0794	-1.702	-	-
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)	0.2965	2.529*	0.2963	3.620**	0.3176	3.429**
ความตระหนัก	-2.5952	2.026*	-1.3277	-1.188	-	-
Mean WTA	839,150.5915		841,587.8079		842,731.0769	
R-Squares	0.243537		-		-	
Adjust R-Squares	0.23003		-		-	
F-Statistic	18.03		-		-	
Log-likelihood (Constrained = 0)	-390.2652		-342.3993		-347.0788	
Log-likelihood	-342.3993		-307.6838		-337.4280	
constant	839,150.5915		841,587.8079		-	
อายุ (ปี)	0.243537		-		-	
Breusch-Pagan chi-squared	74.8946 (d.f. = 6)		-		-	

ที่มา: จากการคำนวณ

หมายเหตุ: **, * คือมีความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ

$$\ln WTA = 7.5424 + 0.5038 \ln \text{TOTALINC}^{**} + 0.0119 \ln \text{ED}^{*} + 0.3176 \ln \text{HHSIZE}^{**} \quad (4.1)$$

หมายเหตุ: **, * คือมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น ณ $\alpha = 0.01$ และ 0.05 ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชย (WTA) ของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย โดยพบว่ามี 3 ปัจจัยที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ รายได้ต่อปีของครัวเรือน (TOTALINC) จำนวนปีที่ได้รับการศึกษา (ED) และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน (HHSIZE) ที่ระดับความเชื่อมั่น ณ $\alpha = 0.01, 0.05$ และ 0.01 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยรายได้ต่อปีของครัวเรือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชย หมายความว่าครัวเรือนที่มีรายได้ต่อปีมากจะมีมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยมากกว่าครัวเรือนที่มีรายได้ต่อปีน้อย ทั้งนี้เนื่องจากครัวเรือนที่มีรายได้ต่อปีสูงแสดงถึงความสามารถในการประกอบอาชีพ หรือมีค่าเสียโอกาสสูงกว่าครัวเรือนที่มีรายได้น้อย เมื่อครัวเรือนต้องประสบกับคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีแนวโน้มลดลงเนื่องจากการท่องเที่ยว ทำให้ครัวเรือนอาจสูญเสียโอกาสในการประกอบอาชีพ หรือสูญเสียรายได้ไป ครัวเรือนที่มีรายได้มากจึงทำการประเมินมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยสูงกว่าครัวเรือนที่มีรายได้น้อย ส่วนจำนวนปีที่ได้รับการศึกษานั้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชย หมายความว่าเมื่อผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้รับการศึกษามากขึ้น เขาจะมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับครัวเรือนของตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์มีความสนใจและห่วงใยในปัญหาสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ดังนั้นทำให้การประเมินมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีแนวโน้มลดลงจึงมีมากขึ้น สำหรับจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชย หมายความว่าครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากจะประเมินมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยมากกว่าครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อย ทั้งนี้เนื่องจากการที่ครัวเรือนจะต้องประสบกับคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีแนวโน้มลดลงทำให้ครัวเรือนมีระดับคุณภาพชีวิตลดลงเนื่องจากเกิดค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น เช่น ค่าใช้จ่ายเพื่อรักษาสุขภาพ โดยครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากย่อมมีค่าใช้จ่ายมากกว่าครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกใน

ครัวเรือนน้อย ดังนั้น ครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากจึงทำการประเมินมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยมากกว่าครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อย

ส่วนอายุของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ (AGE) ระยะห่างระหว่างสถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับที่ตั้งครัวเรือน (DISTANCE) และความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (AWARE) พบว่าไม่มีอิทธิพลต่อมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ณ $\alpha = 0.05$

จากรูปแบบสมการแบบ Cobb-Douglas ดังนั้นจึงใช้ค่าความยืดหยุ่นในการพิจารณาขนาดและทิศทางของการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในแต่ละตัวแปรอิสระ ซึ่งการคำนวณหาค่าความยืดหยุ่นของมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยต่อตัวแปรอิสระแต่ละตัว สามารถหาได้จากสมการ (4.1) ดังนี้

- ค่าความยืดหยุ่นของมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยต่อรายได้ต่อปีของครัวเรือน ($\eta_{TOTALINC}$)

$$\eta_{TOTALINC} = \frac{\partial \ln WTA}{\partial \ln TOTALINC} = 0.5038$$

- ค่าความยืดหยุ่นของมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยต่อจำนวนปีที่ได้รับการศึกษา (η_{ED})

$$\eta_{ED} = \frac{\partial \ln WTA}{\partial \ln ED} = 0.0119$$

- ค่าความยืดหยุ่นของมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยต่อจำนวนสมาชิกในครัวเรือน (η_{HHSIZE})

$$\eta_{HHSIZE} = \frac{\partial \ln WTA}{\partial \ln HHSIZE} = 0.3176$$

ผลการคำนวณค่าความยืดหยุ่นของมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยต่อตัวแปรอิสระแต่ละตัว พบว่าค่าความยืดหยุ่นของมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยต่อรายได้ต่อปีของครัวเรือน ค่าความยืดหยุ่นของมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยต่อจำนวนปีที่ได้รับการศึกษา และค่าความยืดหยุ่นของมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยต่อจำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีค่าเป็นบวกทั้งหมด โดยมีค่าเท่ากับ 0.5038, 0.0119 และ 0.3176 ตามลำดับ หมายความว่าถ้า

รายได้ต่อปีของครัวเรือน จำนวนปีที่ได้รับการศึกษา และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเปลี่ยนแปลงไป (อาจเพิ่มขึ้นหรือลดลง)ร้อยละ 1 จะมีผลทำให้มูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันร้อยละ 0.5038, 0.0119 และ 0.3176 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 4.15 มูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยของตัวแทนครัวเรือนจำแนกตามปัจจัยต่างๆ

ปัจจัย	จำนวนเงินสูงสุดที่ยอมรับการชดเชย	จำนวนเงินสูงสุดที่ยอมรับการชดเชย	จำนวนเงินที่ยอมรับการชดเชยเฉลี่ย	Standard Deviation of WTA	จำนวนตัวอย่าง
อายุ					
ต่ำกว่า 20 ปี	900,000	1,500,000	1,200,000	424,264.1	2
21 - 30 ปี	300,000	20,000,000	1,942,857	3,395,716	70
31 - 40 ปี	200,000	8,500,000	4,275,000	5,267,946	106
41 - 50 ปี	150,000	12,000,000	1,044,330	1,353,234	97
51 - 60 ปี	150,000	4,500,000	943,589.7	805,424	39
61 - 70 ปี	300,000	3,000,000	849,200	599,909.2	25
71 ปีขึ้นไป	120,000	1,000,000	680,000	404,062.7	4
การศึกษา					
ไม่ได้รับการศึกษา	120,000	8,500,000	984,951.5	1,284,324	101
(1 - 6 ปี) ประถมศึกษา	150,000	20,000,000	1,414,348	2,789,770	138
(7 - 9 ปี) มัธยมศึกษาตอนต้น	250,000	6,000,000	1,151,923	1,037,813	52
(10 - 12 ปี) มัธยมศึกษาตอนปลายหรือปวช.	150,000	4,500,000	1,147,674	935,665.9	43
(13 - 14 ปี) อนุปริญญาหรือปวส.	800,000	3,500,000	1,775,000	1,091,673	6
(15 - 16 ปี)ปริญญาตรี	1,000,000	2,000,000	1,666,667	577,350.3	3

ตาราง 4.15 (ต่อ) มูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยของตัวแทนครัวเรือนจำแนกตามปัจจัยต่าง ๆ

ปัจจัย	จำนวนเงินต่ำสุด ที่ยอมรับการชดเชย	จำนวนเงินสูงสุด ที่ยอมรับการชดเชย	จำนวนเงินที่ยอมรับ การชดเชยเฉลี่ย	Standard Deviation of WTA	จำนวนตัวอย่าง
รายได้ต่อครัวเรือนต่อปี					
ต่ำกว่า 20,000 บาท	120,000	5,000,000	941,111.1	1,552,043	9
20,001 – 40,000 บาท	150,000	20,000,000	1,196,721	2,928,038	61
40,001 – 60,000 บาท	300,000	20,000,000	1,012,174	1,993,593	115
60,001 – 80,000 บาท	400,000	1,700,000	923,250	312,363.9	40
80,001 – 100,000 บาท	300,000	6,000,000	1,114,151	877,736.2	53
100,001 – 120,000 บาท	200,000	8,000,000	1,865,152	2,091,033	33
120,001 – 140,000 บาท	1,000,000	1,500,000	1,333,333	288,675.1	3
140,001 – 160,000 บาท	950,000	2,500,000	1,450,000	578,071.5	7
160,001 – 180,000 บาท	800,000	12,000,000	3,433,333	429,076.5	6
180,001 – 200,000 บาท	650,000	2,200,000	1,221,429	630,381.6	7
มากกว่า 200,000 บาท	850,000	4,500,000	2,316,667	1,219,631	9
ระยะห่างจากสถานที่ท่องเที่ยวที่จัดตั้งครัวเรือน					
1 – 5 กิโลเมตร	200,000	20,000,000	1,532,432	2,678,957	74
6 – 10 กิโลเมตร	120,000	20,000,000	1,264,474	2,032,937	190
11 – 15 กิโลเมตร	250,000	2,200,000	724,000	415,361.3	25
16 – 20 กิโลเมตร	250,000	3,000,000	885,185.2	518,945.7	54

ตาราง 4.15 (ต่อ) มูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยของตัวแทนครัวเรือนจำนวนตามปัจจัยต่าง ๆ

ปัจจัย	จำนวนเงินต่ำสุด ที่ยอมรับการชดเชย	จำนวนเงินสูงสุด ที่ยอมรับการชดเชย	จำนวนเงินที่ยอมรับ การชดเชยเฉลี่ย	Standard Deviation of WTA	จำนวนตัวอย่าง
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน					
1 – 3 คน	150,000	3,000,000	754,807.7	606,521.7	52
4 – 6 คน	120,000	20,000,000	1,102,427	1,782,786	206
7 – 9 คน	350,000	20,000,000	1,744,853	2,958,155	68
10 – 12 คน	850,000	8,000,000	2,032,353	1,631,041	17
ระดับความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อม					
น้อย	-	-	-	-	-
ปานกลาง	120,000	20,000,000	1,131,787	1,589,341	291
มาก	200,000	20,000,000	1,734,615	3,414,653	52

ที่มา: จากการสำรวจ